

Szerkesztőség:
Kaszincey-utca 1. sz., földszint.
Bérmentellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Működővital:
Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjazás szerint. Egyes szám 5 kr., ünnepek és vasárnaputáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben készre.
Egész évre . . . . . 12 ft
Fél évre . . . . . 6 ft
Negyedévre . . . . . 3 ft
Egy óra . . . . . 1 ft

Videkre postán küldve:
Egész évre . . . . . 14 ft — kr.
Fél évre . . . . . 7 ft — kr.
Negyedévre . . . . . 3 ft 50 kr.
Egy óra . . . . . 1 ft 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.
Százalékot nem adunk.

„Para bellum.“

Arad, április 25.

E mondásnál: „a pénz egyedül nem tesz boldoggá, birni is kell valamelyest.“ kevésbé furcsa, de nem kevésbé igaz azon állítás, hogy „maga az erős hadsereg nem győz, hanem meg is kell lennie a csatatéren.“ Es még hozzá pontosan és gyorsan, lehetőleg gyorsabban és pontosabban, mint az ellenség, melyet meg kell vernie. A háború és győzelem dolgában sok, gyakran minden a helyes, kellő időben történő stratégiai felvonulástól függ. A ki a vitás pozíció kulcsa, azé maga a pozíció is. Jaj annak, kinek előbb az ellenség kezéből kell kicsikarni a kulcsot; a legnagyobb taktikai erő és ügyesség mellett mindig veszélyben van, hogy az ajtó közé szorítottatik, legjobb esetben elütik a céltól, melyhez törekedett.

A legnagyobb veszély hazánkra és monarchiánkra Északon van. Ha ezt még bizonyítani kellene, ugy régi ellenfelünk s jövődbéli ellenségünk, Oroszország, mindenkinek, a ki látni akar, tisztán és érthetően a szeméi elé állította: északon a velünk határos egész széles orosz határterület egy nagy tábor, melyben oly csapatok vannak összegyűjtve, hogy elég lenne egy világháború viselésére s ugy vannak elhelyezve, hogy minden pillanatban betörhetnek Ausztria-Magyarországra.

Mi sem elég gazdagok, sem elég könnyelműek nem vagyunk, hogy millió forinokat és sok ezer ember életét felémészthető felvonulásokkal és ellenőrzésekkel demonstráljunk: ha harcra kész seregeket koncentrálnánk, akkor készek vagyunk s vereszkünk; hónapokon át fegyveres kézzel csatarendben állni s mégis tétlenül maradni, igen költséges és igen okatlan tréfa lenne ránk nézve. Oroszországnak a katonai demonstráció a lengyel és a porosz határok mentén inkább alacsony mint magas számítás szerint körülbelül 60 millió rubeljében s 8000 ember életében van maig a békeidőbeli rendszeres pénz- és emberfogyasztáson felül és ebbe nincs egyetlen oly beszerzés sem beszámítva, melyek értéküket állandóan megtartják s később is

használhatók lennének. Ez egy elvesztett csatánál nem sokkal kevesebbet jelent.

Ily fényűzést nem engedhetünk meg magunknak s nincs is hozzá kedvünk. De mégis védekeznünk kell a leelkedő ellenség ellen, mely már sarkunkig lopdózott. A pazar és romlás hozó csapatgyűjtést, melyről le akarunk s le is kell mondanunk, egyedül kielégítően pótolja a mozgósítás, adott pillanatban a pontos felvonulás lehető legnagyobb gyorsasági képessége. Ez irányban eddig sem állunk rosszul. Katonai szervezetünk ez irányban kitűnő, a mozgósítási apparátus több kísérletnél, melyeket vele tettek, mindig tökéletesen működött s a vasutigaatóságok is ugy a szolgálati buzáóság, mint az intelligencia és kitartás tekintetében igen jóknak bizonyultak. De a vágányok nem voltak számosság, a pályaudvari helyiségek nem elegendők, hogy hatalmas katonai vonatok oly gyorsan és simán rendeztesse, ellátassanak s expedíálhatók legyenek, mint azt a stratégiai tekintetek megkívánják; az illető pályatestek ezen fogyatékos állapota mellett a katonai vonatok akadályozzák és hátráltatják a rendszeres személy- és áruforgalmat is, a gazdasági élet épségére elengedhetlen ezen vérkeringést az általam testben. Oly baj ez, melyen segíteni kellett s most segít is les. A képviselőház előtt fekvő törvényjavaslattal 17-2 millió forint erejéig 4 és fél százalékos arany elsőbbségi kölcsönről — az a rendelkezése, hogy az észak-keleti, a magyar-ócsa-országi és a kassa-oderbergi vasutnak, melyek részére ez alkalmából a kamatgarancia megfelelő mérvben fel emeltetik, megadására s szükséges eszközök, hogy vágányaikat megkettőztessék és pályaudvarokat kitágítsák; továbbá a kölcsön egy jelentékeny része a magyar királyi államvasutakra fordítatik, mely természetesen szintén a forgalom biztosítására és élenkítésére használtatik fel.

Igy fegyverkezünk mi, így készülünk mi a háborúra, melyet nem akarunk, de melytől nem is féltünk. A helyett, hogy szűk területeken csapatok megek momentum felhalmozása által milliókat hajtanánk ki az ablakon és hadköteles fiaink egészségét veszélyeztérnők, új vasuti vágányokat fektetünk, bővítjük a pályaudvarokat, új mozdonyokat és kocsikát szerzünk; elérjük ugyanazon célzt, mely a csapatok tömegesítésével követtetett s e mellett maradandó értékeket szerzünk, melyek a békének s az általános polgári életnek is jó szolgálókat tesznek. Ilyen hadi kiadásokat ugyan megengedhetünk magunknak. De az értékjegy megválasztása is, mely által a szükséges összegek beszerzendők, szerencsésnek mondhatom: a papírjradék melynek piacza majdnem kizárólag itthon van, arra való, hogy tisztán hazai célokra szolgáljon fezzelül, míg az aranyban kamatozó érték hivatása nemzetközi célokra való szükségleteinket fedezni segíteni: Európa békejéért állunk őr, a mit ezért rendszeres jövedelmek felül tennünk kell, vegyük az európai piactól kölcsön, mely aranyban kamatozó adóslveleinket szives készséggel veszi. Mindenesetre örövendés jelenlenség s állami hitelünk tiszteltre méltó pozíciójáról tanuskodik, hogy az új arany elsőbbségeket 4 és fél százalékkal lehet kibocsátani, míg azelőtt a legkevesebb kamatláb, melyet a magyar vasuti elsőbbségek elérni képesek voltak, 5 százalékot tett. A csoport, mely az új magyar papíros átvesszi, Magyarország európai hitelében való köszönetre méltó, loyális bizalmat tanusit; bizalma kétségtelemül sikeresen fog igazoltatni.

A keleti vasutak osztrák-magyar kezelése. A bizalomra legmúltabb oldalról vett információk alapján, minden ellentét jelentéssel szemben újabb megerősíti a „Pester Correspondenz“, hogy mérvadó helyen folyton létezik a szándék, miszerint a keleti vasutak az osztrák-magyar állam vasut-társaság vezetése alá helyeztessenek s az erre vonatkozó tárgyalások még mindig folytatásban vannak. Ha az osztrák-magyar államvasut-társaság központi igazgatótanácsának elnöke, Zsoubert Odún e

pillanatban kijutászon van, az legfeljebb azt jelenti, hogy a báró Hirsch-sel folytatott tárgyalások befejezése nem fog már a legközelebbi napokban megtörténni, a mi s o h a n e m is állítottatott: mint legkorábbi terminus és ez is csak mint sperativ, május hó vétettét kilátásba a „Pester Correspondenz“ illető jelentéseiben. Soká érik a jó s egy oly tranzakciónál, minő a keleti vasutak megszerzése, egy pár héttel több vagy kevesebb nem határoz, hanem a fő az, hogy mégis létre jó. Ehhez azonban szilárdan ragaszkodnak az érdekelt körök, habár nem is foglalkoznak vele naponta folyton 24 óra hosszat, mire nincs is szllkégg. Mi inkább ugy hiszszük, hogy minden magasabb célra törő tárgyalásnál csak természetes, hogy időnként szünetek állnak be s az egyik fél a másiknak időt enged a megfontolásra.

A képviselőház kérvényi bizottsága kedden délután 5 órakor Vizsolyi Gusztáv elnöke alatt ülést tartott. Az ülés előtt Gajári Odún a bizottsági tagok megbízásából, a bizottság tagjainak élénk részvétét fejezte ki azon oszlop felett, mely köztiszteltben álló, szeretett elnökét, neje elhunytá által érte, mire Vizsolyi Gusztáv meghatottan válaszolt.

A 6 ik sorjegyekben foglalt kérvényeket, melyek között vannak: Henter Bertalan közszegénylakos, a dármagyarországi gyümölcsözők és töményítők, Sárosmegye gazdasági egyesülete, Arad-, Békés- és Csánádmegye regále bérleti, a paucsovai magyar nyelvterjesztő egyesület, Zemplémege közönségének kérvénye — Kállay Zoltán előadó referálta és a bizottság változatlanul a bizottsági előadó által proponált határozati javaslatokat fogadta el. A kérvények tárgyalása a képviselőházban előreláthatólag a jövő hét szombatjára fog kitűzteni.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Aradmegye az 1888-év I. negyedében. — (Állapíni jelentés.) (Folytatás.)
V. A törvényhatósági közegek és hivatalok tevékenységi adatai tekintetében jelenthetem, hogy
a) a központban az alispáni hivatalhoz az évnegyed folyamán 5613 közigazgatási, 84 kihágási és 18 elnöki, összesen 5715 ügydarab folyt be, melyek közül az évnegyed végén a jelen közgyűlésnek fentartott ügydarabok kivételével 272 meg elintéztelen

maradt. Ezen hátralékok azonban az újonczállítottak befejeztével a legrövidebb idő alatt fel fognak oldoztatni.

b) Az állandó választmány pénzügyi szakosztálya, mint törvényhatóságilag kiküldött számszék előtt az illető számvévek által előálmányozott, tehát egyszerűsind a számvévek tevékenységi adatait is kitüntető községi számadások és költségvetések átnézete a következő:
A számvévo neve Csolti János: 1888. ápril 23-ig feldolgoztattott 49. hátralék a számvévonél 23, a községnél 26. — Argylán Miklós: 1888. ápril 23-ig feldolgoztattott 82. hátralék a számvévonél 13, a községnél 66. — Schwéger Lajos: 1888. ápril 23-ig feldolgoztattott 64. hátralék számvévonél 4, a községnél 49. — Reicher Károly: 1888. ápril 23-ig feldolgoztattott 20. hátralék a számvévonél 8, a községnél 12. — Összesen: 1888. ápril 23-ig feldolgoztattott 215. hátralék a számvévonél 48, a községnél 153.

A folyó évi költségvetési előirányzatok tehát kettő kivételével valamennyi községt részéről idejében és pontosan betörjesztettvén, a mai napig ellátást nyertek.

A fősámvévo részére kiosztott:	
Házi póztári számadás	2 drb.
Utaláp számadás	1 "
Jótékony és egyéb czélu alapítványok számadása	17 "
Közigazgatási Ugy	446 "
Összesen	466 drb

melyek mind feldolgoztattak.

c) A megyei árvaszék ügyforgalmi ki-rutátása a következő:

Előadó neve. Schvob Aurél úlnök: Elintézés alatt állott összesen 1563, elintéztett 938, hátralékban maradt 627, ebből kiosztott 434, kiosztás alatt 193. — Búky József úlnök: Elintézés alatt állott összesen 1422, elintéztett 808, hátralékban maradt 614, ebből kiosztott 370, kiosztás alatt 244. — Antonovits István úlnök: Elintézés alatt állott összesen 1365, elintéztett 827, hátralékban maradt 538, ebből kiosztott 400, kiosztás alatt 138. — Vársárhelyi Géza úlnök: Elintézés alatt állott összesen 1152, elintéztett 944, hátralékban maradt 208, ebből kiosztott 8, kiosztás alatt 206. — Peeskán Sándor úlnök: Elintézés alatt állott összesen 1444, elintéztett 1192, hátralékban maradt 252, ebből kiosztott 8, kiosztás alatt 244. — Dr. Ojáh Elemér al-jegyző: Elintézés alatt állott összesen 843, elintéztett 347, hátralékban maradt 496, ebből kiosztott 437, kiosztás alatt 59. — Thoma Mózes gyakornok: Elintézés alatt állott összesen 444, elintéztett 444. — Kulcsár István számvévo: Elintézés alatt állott összesen 155, elintéztett 155. — Összesen elintézés alatt állott 8388, elintéztett 5655, hátralékban maradt 2733, ebből kiosztott 1657, kiosztás alatt 1078.

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.
(Április 26.)

Az „Aradi kör“ estélye Budapestén.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. — Budapest, április 24.

Kigyuladtak a csillarak s ragyogásuk egész kis tündérszaggá varázsolta át a „Trohner szálloda“ egyik termét.

Nem hiányoztak onnan még azok a csillagszemű, mosolygó ajku kis koboldok sem, kiket csak azért nem állítottak a hozsuzu felterített asztalra csakorbabák helyett, mivel egyéb hivatásuk is volt, mintsem az ember elragadtóságában megegye őket.

A mint benyitottam a terembe s lépőim zaja belevagyult a már jelenlők halk beszédének kellemes, lágy morajába, olyan ajátásterű unnepi érzés fogott el: bizonyos együléke az öröm és meglepetésnek: ez volt leolvasható minden arcról, ez volt ki-vehető abból a tompa alttó zúgásból, mely merengő lelkemet már-már ábrándokba ringatta, midőn a kitérő taposk zájára mintegy felriadva azon szellemeserű sutlogás, mely a termen végé szállt, tudtukra adta, hogy Szeremi Gizella urhölgy, az est egyik kedves tündére szavain fog.

A fiatal művésznő kedves megjelenése minden szemet magára irányzott, minden figyelmet lekötött s az a mély érzés, az az igaz pathosz, mely a nemes izléssel választott balladát minden részében áthatotta, méltán ragadtat magával a hallgatók lelkét, kik a remek szavaltat hatása alatt mintegy átzellemeltve, hangos tapssal adtak kifejezést a fiatal művésznő iránti hódolatuknak.

Még ideje sem volt lelkünknek visszaterni abból a félsímenesen szép mesevilágból, melybe a fent említett kiazszoony gondolatban elvezetett, midőn Sándori Milla urhölgy „Falusi kis lány Pestén“ és „A kis sórákoxóti“ ez elragadóan kedves nairszággal és őszinte

ártatlansággal előadott szavaltata éles ellentétet képezve az előbbi ballada sötét kompozíciójával, derült mosolyt esalt az előbb még komoly arcokra.

Ugy hatott reám eme két szavaltat, mint midőn a sötét éjzt fényos nappal követi. Mindkettő megragadó a maga fenségében, de a mi a léleknek legnagyobb gyönyörűséget okozott, a behatások ama összhangzó keveréke volt, melyben ép ugy meglött a komoly és vig elem, mint a hajnalban az árny és a fény.

A szép szavaltatok zene követte: Völgyi Cornélia urhölgy cimbalomjátéka. Le lehet-é irni azt az ábrándos, szép harmóniát, melyet a művésznő ezen speciális magyar hangszerből elővarázsolott, midőn gyakorlati, könnyű kezeivel belevágot az aczélburok közé?

Oh, a ki még nem tanult meg nevetve sirni, ki még nem tudja, miként születik köny és mosoly egyszerre; az hallgatta volna meg a mesterien előadott magyar dalok édes-bus melódiáját.

Alig hangzott el a cimbalom utolsó akkordjainak zengése s a hangos taposk utolsó csattanása, midőn Saoheri urkörünk kedves vendége szép zongorajátékával töltötte oszodultig az élvezet aranyserlegét a gyönyörtől már-már megittaunt lelkek számára s egyszerűsámmint bezárta a pompás előadások sorozatát.

A mi ezek után következett, az az estélynek kissé prózaibb, de elmaradhatlanul szükséges kiegészítő része volt, tudniillik a vacsora.

Magyar vacsora kőszáltsá nélkül? Elm-osolyodik rajta, a ki hallja.

Főlöleseges a mosoly, hallottunk ott azt is.

Legelőször körünk nagyraecsuult elnöke, városunk kitűnő képviselője Falk Miksa beszélt, majd utána mások.

A kik szép szavalkat hallották, meggyőződhettek róla, hogy a mi korunknak is vannak arany száju emberei s ha egy ilyennek nevét akarjuk említeni, főlöleseges volna

érte valamely óska biblia molyette lapjait fölmutatni.

Vacsora után a felpeszdült kedélyek fesztelenségének bizonyítékul felváltva követtek egymást szongora, ének, táncz s éjfélt nem töltöt az óra s aztán eloszlott a díszes társaság, hogy folytatását álmodja a fényesen sikerült estélynek, melynek emléke oly soká meg fog maradni a jelenlők lelkében.

R. Kövér Lajos.

Medea.

(Jászay Mari premiérje.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Kreccányi jó izléséről tanuskodik az, hogy utóéletlen tragikánk utolsó feljéttől Medea t ismételteti. Jászai Mari szerepire nem alkalmazható a mindennapi szokássá vált kifejezés: ez, vagy amaz force-szerepe! Minden szerepe, minden alakítása Jászainak force, de Medea egyike azoknak, a melyben a költő a nő lelki- és sziv-világának őszsése s érzelmét és szenvedélyeit festi és ezeknek minden n d e n húrját megszólaltatja. Az ellentétes érzelmek közvetlen egymástánba való átcsapongásai, a tragikai helyzetek különféle változatai, szóval a szerelmének élő nő szenvedélyei természetes egészében megrázó hűséggel való interpretációja Medea szerepét a tragoeidák egyik legki-alóbbjává teszi. A sokféle momentum hozza mintegy magával, hogy egyszerű látásra még a legügyelmesebb néző sem képes e fenséges szerep báját szépségeinek minden részleteiben kellőleg megfigyelni. A ki egyszer látta Jászai Medeját, türelmetlenül várja annak másodsorzi előadását, a ki pedig még nem látta, siet a helyrehozhatlan mulasztást pótolni.

A hétfői előadás után Arad eszthetikusi, a kikhez sokan számítják magukat, és kritikusi, a minők még többen vannak, aéroportot tartottak és tartának még mindig s vitatkoznak természetesen az eszthetika frázisaival és szabályai szrint, a felett, hogy Medeának melyik jelenetbe volt legjobb, legtökéletesebb és legsikerültebb Jászai.

Talán éppen, mert csak dilettáns-eszthetikus és — kritikus vagyok s mert vox populí — vox Dei. . . lesz ez okból nekem igazam, a midőn hősies merészség-

gel állítom, hogy Jászai minden jelenete olyan volt, a melynek művészi jelzőjénél nincs fokozat, nincs sem komparativus, sem superlativus.

Művészi szempontból azonban a szerep lényegét s költői oldalát tekintve jogosult a vita a felett, hogy melyik része a műnek aethetikailag véve a legszebb és legmegragóbb. De ennek az interpretáló színésznő művészetének megbirálására befolyást engedni nem szabad. Mert ha megkiltónbőztestét teszünk az egyes jelenetek művészi kivitele közt s azt mondjuk, hogy ez, vagy amaz jelenet tökéletes volt s teljesen sikerült, akkor a ki nem mondott, vagyis elhallgatott részben az is bent foglaltatik, hogy a többi jelenetben nem volt tökéletes a művésznő, s azok nem egészen sikerültek neki.

Ilyen kifejezéssel lehet élni azoknál, a kik organum fizikumok, vagy bármely más oknál fogva nem emelkedtek a művészet azon zenitjére, a hol egy Rachel állt, s a hol egy Jászai áll. De egy oly művészi-leg tökéletes tragikánál, mint Jászai Mari, a kiben az isteni szikra örök lángra lobbant már, a kritika közönséges frázisait használni nem szabad, nehogy a sorok közül az is kiolvasható legyen, a mit talán az illető sem gondolt.

A nagy német költő különös kedvtelenség engedett, a midőn a féktelen női szenvedély viharos kitérésai közben a legpoetikusabb idyllt varázsolja a néző elé. Medea már tudatára ábredt annak, hogy Jazon őt nem szereti, hanem a szende Kreuzát. A családott szerelem emészto keservei és a felkorbácolt szenvedély őrvongó kínjai már-már a kétségbeesés hullámai közé sodorják őt végzetseruen, midőn felébred keblében a még folyton tartó első szerelem emléke, a melynek báját a legköltőibb szavakkal szinezi Jazon előtt egy ifju szűies leány szenvedésével, remélve Jazon szivét visszahódítani.

Eleg olvasni e jelenetet, hogy a költői lélek magas röptét megértjük. De nem érti az olvasó a kétségbeesés mély örvényét, az indulatok hevesen kitérő viharát és a kétségbeesett sziv átközödo keservét, a midőn Medea hitvese és gyermekei elvesztéről bizonyossá lévén, fájdalmában ősszeroskad s tagjai görcsös vonaglásában a földön fetreg s ajkairól a borzasztó lelkikín horgészt halljuk. Epen így nem érti meg az olvasó a szavakból a lélektani processzust, mely kíneseledájának és így

hatalmának s bosszua eszközének visszanyerésekor Medea lelkeben véghez megy. Szavainak meg kell zyonnie a királyi megadáról s jó szándékáról, de ugyanekkor a közönségnek is értésére kell adnia azt, hogy ez nem való, hanem csak tettetés és a bosszu gondolatának első kell csillámlani az alázatos szavakból. E két ellentétes igazságot, az ellenkező meggyőződés felkeltésére alkalmas szavakat sem megírni, sem azok olvasásából ezt meríteni nem lehet. Mert Kreon, a király, nem bárgyu s nem is ilyen alakként van színré hozva, a ki Medeának mindent elhiz. De a költő Medeát mégis ilyennek akarja festeni; olyn nőt akar karakterizálni, a kiben a lázóerő elszabadult szenvedély korlátlanul tombolhat s a kinek egyetlen hitvallása a szerelem, melynek oltárán feláldozza a szülőt, a testvért, a gyermeket, mindent. . . de mindent a legkisebb lelki-furdalás nélkül s a nélkül, hogy egy arcizma is meg-rándulna.

Az ily jelenetek hű megerterésére nem elegendes a szavak korrekt hangsúlyozással való elszavallása, ide a megismosodott művészet tökéletes produktuma szükséges. Az arcz és szemjének, melynek teljes hatalmával kell birni, a plasztika tökélye, a szituáció helyes felismerése, tapintat s kiválólag a finom érzék és inspiráció azok, mik a művészet elengedhetlen feltételei.

Jászai Mariban mindez megvan, egész teljében kifejlőde, a nihez járul egyéni-ségének és megjelenésének bája s toilette művészte. Innen a hatás, mely minden feljéttét kíséri. Ellenállhatlan erővel ragadja magával a közönséget, mely kitérő lelkese-désének nyílt jelenetben percekig tartó tapsviharral s felzúgó éjjenszellel ad kifejezést.

Nem lesz érdektelen száradunk ezen kimagasló művésznőjéről tudni, hogy a budai fődfőnél épült népáruházban a hatvanas évek elején kezdte meg pályafutását Molnár György igazgatója alatt, ki az alig tizenöt éves sugár leánykát Dunan papa gitározó női karában alkalmazta, de nem vált be énekesnőnek és így a drámai téren próbált szerzenését. A „Szigetvári vértanuk“ Zrinyi flonáját játszta először s már ekkor méltó feljűntést kellett. De ambiciózia itt nem nyervén kielégítést, csak-hamar Székes-Fehérvárra ment, a hol direktora sanyarusággal küzdvén, nekiis bőven kijutott abból osztályrésze, melyet di

Az árvászeki számvető, mint egyuttal gyámhatóság nyilatkozó tevékenysége tekintetében jelenthető, hogy előirandó ügydarabja volt 1281, melyből valamennyi előíratvány, az érvényes végén hátraléka nincsen.

Az előíratvány között volt 21 magán gyámi számadás, melyek mind ellátást nyertek s az árvászekhez beérkezett 1097 jelentést.

A gyámpéntár állásának kimutatása a következő:

1. Az összesített pénztárban maradvány 750,969 frt 27 kr.
2. Az egyéni pénztárban maradvány 73,825 frt 5 kr.

3. A letéti pénztárban maradvány 135,948 frt 21 kr.

d) A járási főszolgabírók ügyforgalmi kimutatása a következő:

Pécskai járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 1142, kihágási 284, elintéztetett közigazgatási 1130, kihágási 284 maradt hátralék közigazgatási 12, kihágási 0 — Aradi járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 1272, kihágási 102, elintéztetett közigazgatási 1272, kihágási 102. — Világosi járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 1648, kihágási 178, elintéztetett közigazgatási 1640, kihágási 178, maradt hátralék 8. — Radnai járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 1367, kihágási 1118, elintéztetett közigazgatási 1364, kihágási 1118, maradt hátralék közigazgatási 3. — Kiszjenői járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 1551, kihágási 2, elintéztetett közigazgatási 1551, kihágási 2. — Eleki járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 998, kihágási 4, elintéztetett közigazgatási 976, kihágási 3, maradt hátralék közigazgatási 22, kihágási 1. — Borosjenői járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 1004, kihágási 25, elintéztetett közigazgatási 1004, kihágási 25. — Ternoai járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 932, kihágási 20, elintéztetett közigazgatási 925, kihágási 20, maradt hátralék közigazgatási 7, borossebesi járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 1004, kihágási 76, elintéztetett közigazgatási 1004, kihágási 68, maradt hátralék kihágási 8. Nagyhalmgyi járás: Elintézés alatt állott összesen közigazgatási 840, kihágási 146, elintéztetett közigazgatási 837, kihágási 146, maradt hátralék közigazgatási 3. Összesen elintézés alatt állott közigazgatási 11758, kihágási 1955, elintéztetett közigazgatási 11703, kihágási 1946, maradt hátralék közigazgatási 55, kihágási 9.

A megyei árvászek által a hagyatéki tárgyakok megejtése végett kiküldött ügyek elintézését a következő kimutatás tünteti elő:

A járás megejtése. Radnai járás: elintézés alatt állott összesen 9 községi, ebből elintéztetett 5 községi, maradt hátralékban 4 községi. Eleki járás: elintézés alatt állott összesen 8 főszolgabírói, 4 községi, ebből elintéztetett 4 községi, 8 főszolgabírói. Kiszjenői járás: elintézés alatt állott összesen 8 főszolgabírói, 10 községi, ebből elintéztetett 8 főszolgabírói, 10 községi. Ternoai járás: elintézés alatt állott összesen 11 főszolgabírói, 1 községi, ebből elintéztetett 11 főszolgabírói, 1 községi. Borosjenői járás: elintézés alatt állott összesen 16 főszolgabírói, 7 községi, ebből elintéztetett 16 főszolgabírói, 7 községi. Nagyhalmgyi járás: elintézés alatt állott összesen 3 főszolgabírói, 11 községi, ebből elintéztetett 2 főszolgabírói, 10 községi, maradt hátralékban 1 főszolgabírói, 1 községi. Összesen elintézés alatt állott 46 főszolgabírói, 42 községi, ebből elintéztetett 45 főszolgabírói, 37 községi.

ségi, maradt hátralékban 1 főszolgabírói, 5 községi.

VII. A hadkiegészítési ügyek menete tekintetében jelenthető, hogy az idei rendes ujonczállítások márczius havában megkezdődtek, ápril végéig befejezést nyertek. Az ujonczállítás minden jászában kellő rend és pontossággal folyt le, az eredmény általában nem mondható kielégítőnek, — mint az a következő kimutatásból is kivehető:

A pécskai járásban besoroztatott a hadsereghez 32, a honvédséghez 12, világosi járásban a hadsereghez 43, a honvédséghez 9, eleki járásban a hadsereghez 37, a honvédséghez 19, kiszjenői járásban a hadsereghez 35, a honvédséghez 34, ternoai járásban a hadsereghez 7, a honvédséghez 6, borosjenői járásban a hadsereghez 23, a honvédséghez 15, borossebesi járásban a hadsereghez 12, a honvédséghez 14, n-halmgyi járásban a hadsereghez 5, a honvédséghez 4.

VIII. Az adóügyi tekintetében jelenthető, hogy a községi előjárók által kivetendő államadó kivételése a hadmentességi díj és némely járásban a fegyverrel kivételével befejezést nyert, az utóbbi adónemek kivételése munkalat alatt áll a pár nap alatt szintén befejezést nyerend.

VIII. Az állami adók behajtásának állapotát járásonként összesítve a következő átnézetben van szerencsém kimutatni:

A járás neve: Pécskai járásban beszedett 8344 frt 23 kr. Hátralék 19824 frt 3 kr. Aradi járásban beszedett 4351 frt 69 kr. Hátralék 42354 frt 19 kr. Világosi járásban beszedett 8227 frt 58 kr. Hátralék 56216 frt 44 kr. Radnai járásban beszedett 2723 frt 10 kr. Hátralék 34044 frt 61 kr. Kiszjenői járásban beszedett 23342 frt 39 kr. Hátralék 45041 frt 17 kr. Eleki járásban beszedett 8939 frt 76 kr. Hátralék 19130 frt 87 kr. Borosjenői járásban beszedett 1683 frt 98 kr. Hátralék 39366 frt 41 kr. Ternoai járásban beszedett 1971 frt 95 kr. Hátralék 69286 frt 50 kr. Borossebesi járásban beszedett 1224 frt 43 kr. Hátralék 51212 frt 1 kr. N-halmgyi járásban beszedett 281 frt 67 kr. Hátralék 33262 frt 12 kr. Összesen beszedett 61090 frt 79 kr. Hátralék 409,738 frt 66 kr.

Az adóbejáratok nem mondható meggyezőző azonban, hogy kedvezőbb adóbejárati eredményt usának csak aratás utánra várható.

IX. A községi adók állapotát a következő átnézet tünteti ki:

Pécskai járásban beszedett 6657 frt 72 kr. hátralék 28406 frt 39 kr. Aradi járásban beszedett 5853 frt 36 kr. 34764 frt 10 kr. Világosi járásban beszedett 6816 frt 93 kr. hátralék 38286 frt 30 kr. Radnai járásban beszedett 3461 frt 63 kr. hátralék 28933 frt 14 kr. Kiszjenői járásban beszedett 6367 frt 91 kr. hátralék 45823 frt 52 kr. Eleki járásban beszedett 8152 frt 34 kr. hátralék 36590 frt 44 kr. Borosjenői járásban beszedett 4927 frt 34 kr. hátralék 36801 frt 91 kr. Ternoai járásban beszedett 2623 frt 66 kr. hátralék 42704 frt 06 kr. Borossebesi járásban beszedett 3974 frt 68 kr. hátralék 45699 frt 18 kr. N-halmgyi járásban beszedett 370 frt 5 kr. hátralék 31,813 frt 74 kr. Összesen beszedett 49204 frt 64 kr. hátralék 369822 frt 81 kr.

(Folyt. köv.)

Folytatóságos sorrend.

Arad vármegye törvényhatósági bizottsága által Aradon ápril hó 30-ikán tartandó közgyűlésen tárgyalandó ügydarabokhoz folytatóságos sorrendje a következő:

75. A földmívelés, ipar- és kereskedelmi minisztérium intézménye, melylyel Black Józsefnek. Budapestre, északamerikai konszulla történt kinevezését tudatja.

76. A m. kir. belügyminiszter intézménye, a vármegyei nyugdíjalap javára rendezendő állami sorsjáték ügyében tett felterjesztése.

77. A vármegye alispánjának jelentése a borossebesi, és

78. Nagyhalmgyi járási főszolgabírák 1887. évi naplószámadásának számvizsgálata tárgyában.

79. A vármegye alispánjának jelentése, melylyel az aradi és osánadi vasutak által, a vármegye birtokából kiszajított erdőhegyi földek kártalanítása iránt létrejött egyezséget bemutatja.

80. A megyei árvászek jelentése a Vancsa szül. Sipos Zsuzsanna ágyai, és 82. Kis József nagyzerindli lakosok ellen behajtlanokká vált gyámpéntári követelések leiratása iránt.

83. A ternoai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel a silyngyiai közjegyzői szövetségben községeknek a legelőkártalanítási rendszer beszüntetése tárgyában hozott határozatát bemutatja.

84. A radnai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Berzova községnek, az iskola építéshez szükséges faanyagoknak a községi erdőből való kiszolgáltatása tárgyában hozott határozatát bejelenti.

85. A borosjenői járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Boros-Jenő községnek, felelős éjjeli őrk szervezése tárgyában hozott határozatát bemutatja.

86. Az eleki járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Sikló községnek tenyésztésének beszerzése tárgyában hozott határozatát bejelenti.

87. Az eleki járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Almás-Kamaras községnek új községház és jegyzői lak építése tárgyában hozott határozatát bemutatja.

88. Az eleki járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Almás-Kamaras községnek a régi községház telkenek eladása tárgyában hozott határozatát bejelenti.

89. A világosi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Kovaszincz községnek, a közlegelő egy részének haszonbérbevétele tárgyában hozott határozatát bemutatja.

90. A világosi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Magyarad hegyközségnek, a szőlők között elvezetett muszka-magyarádi utnak a törvényhatósági úthálózatba való felvétele iránti kérvényét bejelenti.

91. A világosi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel M. Világos községnek, a községi gyámpéntár irányában fennforgó tartozás jelölési biztosítása tárgyában hozott határozatát bemutatja.

92. Az aradi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Györök községnek a Kovács László-féle alapítványának a községi pénztárba való beolvastatása tárgyában hozott határozatát bejelenti.

93. A pécskai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Német-Pereg községnek az 1883.—1887. évekre engedélyezett adóleírások kereszttelvezetéséhez szükséges szögérv felvétele iránti határozatát bemutatja.

94. A nagyhalmgyi járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Ocsuva községnek a köröhid újjáépítése tárgyában hozott határozatát bejelenti.

95. A pécskai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel O-Pécska községnek a községi gazda és kö-gyám községnek fel-emelésére és az előfogatások vállalkozó illet-ményeinek mikénti fedezése tárgyában hozott határozatát bemutatja.

96. A pécskai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Szemlak községnek tenyészibizák vásárlása és azok tartásának mikénti fedezése tárgyában hozott határozatát bejelenti.

97. A pécskai járás főszolgabírájának jelentése, melylyel Szemlak községnek a mezei csöszök látartása tárgyában hozott határozatát bemutatja.

98. A vármegye alispánjának jelentése, az árvászeki számvető mellett alkalmazott kisegítő díjnek alkalmazásának három hól-val való meghoztatásáról.

99. A vármegye alispánjának előterjesztése a kir. kincstartari uradalom tulajdonát képező földjérendelési ügyek szétválasztásának, a főszolgabíroság elhelyezése czéljából való megvételére iránt.

Aradon, 1888. évi április hó 23-án. Szathmáry Gyula. fejezgyő.

Kalifornia.

Boulanger, mint katona. Thiers, a francia kamara tagja, ki mint műszaki százados Denfert-Rochereau oldalán részt vett Belfort hősies védelmében, a lyoni radikális központi bizottsághoz levelet intézett, a melyről Boulangerrel, mint katonáról így nyilatkozik:

A ki, úgy mint én, a hadügyi bizottságban Boulanger munkáját látta, az nem táplálhat illuziókat a tábornokot illetőleg. Tervének az a része, mely a hadsereg szervezésére vonatkozott, olyan könnyelműséggel s egy nagy hadsereg morális és technikai szükségleteinek föl nem ismeréséről tett tanúságát, hogy az egészen semmi, de semmiféle része sem állhatta meg a kritikát. A mi pedig Boulanger a minisztert illeti, úgy a tárgyalások folyamán gyakran kitűnt, hogy saját javaslatait sem ismerte alaposan. Azért az igaz hazafiság nevében annyit mondhatok, hogy ha egy ilyen emberrel a hadsereg élén mennék háborúba, nagyon keserűen megbánhatók.

Szerb kormányválság. A Neue Presse "jelentése" a miniszterválságról keringő hírek élénken foglalkoztatják a közvéleményt. Milán király ma Milojkovic, Garasanin, Cristics és Mijatovic képviselőkkel értekezett. Beszéltek, hogy a király, miután Garasanin és Cristics a kamibetakarításra vállalkozni hajlandók nem voltak, Milojkovicot bízta meg a miniszterium megalakításával.

Orosz erődítések, csapatmozgalmak. Varsóból jelentik: Az erődítéseket, a melyek építése már befejeztetett, valamint azokat, a melyek Orosz-Lengyelországban még építés alatt vannak, itteni katonai körökben elégtelenségeknek tartják. Ez okból a meglévő erődítéseket kibővíteni fogják, egyuttal pedig újabb erődítési munkálatok vannak tervbe véve. A Varsó körüli erődítések már eddig is messze túlszárnyalják az eredeti tervezetét és még nagyobb terjedelműek lesznek, ha teljesen kiépülnek. A katonai műszaki közegek által eszközölt vizsgálatok eredménye előreláthatólag az lesz, hogy a Piotrkowi kormányválságban (Kolszki vidékén) továbbá a Zamosc és Tarnograd közti szakaszon fognak újabb erődítési munkálatokba kezdeni. A lublini kormányválság több pontján meg a múlt évben megkezdett sánczhányási, rakár- és barakképítési munkálatokat a telen át is folytatták, úgy, hogy ezen objektumok egynemelyike már elkészült.

Radzivilov orosz határőrökében néhány nap óta az a hír van elterjedve, hogy a közel galicziai határon állomásozó orosz csapatok tekintélyos része már a legközelebbi napokban rendelkezett kap a visszavonulásra. Hír szerint legelőször a 32. gyalogdandár több csapatát fogják visszavonni. E dandár törzskara mindéddig Dubnában volt. Azt beszélik, hogy az egész 32. dandár el fogja hagyni Dubnót s Zytomirba és környékére tétetik át.

Legújabb posta.

Frigyes császár.

A német sajtóról szóló tegnapi távirataink igen röviden jeleztek a császár állapotát. Ma már újabb tudósításaink vannak és ezek nyomán konstataható, hogy a Frigyes császár állapota allandó javulásnak indult. Kedden reggel a császár majdnem teljesen felépült volt. Ha a császár folytonos köhögési rohamok nem izgatnák, sokkal jobban érezné magát s állapota akkor általánosában sokkal kedvezőbbnek volna mondható. A köhögést az idezi elő, hogy a tályogok, melyek a légzőcsatorna alsó részét veszik körül, időközönként genyváladékukat a légzőcsatornába ömlesztik, mely attól rögtön szabadulni igyekszik. Így áll be a köhögés ingere. Bár senki sem tudja, hogy meddig tarthat a javulás, annyi bizonyos, hogy az uralkodó állapota, habár csak viszonylagosan is, de jobbra fordult és úgy a császár, mint Németország népe halálérzettel van áthatva azok iránt,

kit a nehéz meggpróbáltatása szomorú napjaiban, buzgó odaadásuk és fáradozásukkal ezt az eredményt elérni képesek voltak. A láz változó állapotának grafikus görbéje szerint a láznak további csökkenése várható, mert a test hőmérséklete reggel és este rendszeresen mindennap 1-2 fokkal kisebb, mint az előző napon. A láz állapotát feltüntető grafikus görbét a következőképp készítik: A oszlop testhőmérsékletét naponta háromszor négyeszer megméri, oly módon, hogy a Fahrenheit-féle hőmérőt akként helyezik el a beteg szájába, hogy a hőmérő felső része az ajkak közé szorul, míg a higanyszál telt gómba a beteg nyelve alá helyezik. Egy perc lefolyása után a hőmérők állását már lehetett a hőmérőről olvasni. Az ily módon megállapított hőfok papírlapra rajzolják, s a nap különböző szakban elért hőfokokat összekötik. Ez a vonal, mely a láz változását mutatja, görbe alakú lesz. A hőfoknak megállapítására azért használják az orvosok az említett módot, mert a közönségesen használni szokott és a hőnél közelebbi hőmérőkkel való kezelésnél mellet a hőfok szabatos megállapítása nem ritkán tíz percnyi időt is igényel. Mivel pedig a császárnak nyugalomra van szüksége s mivel a hőmérők görbéjének szabatos megállapítása a kezelt orvosok által követendő gyógy mód szempontjából igen nagy gyakorlati fontossággal bír, az orvosok a hőfok megállapítását a szájból alkalmazott hőmérő segítségével eszközlik, a mi izgalom nélkül jár, s a betegnek nem eshetik terhére. A oszlop nyomasztó kieléte, hogy őt a hőmérővel való kísérletezés nem izgatja s meglepő, hogy az egy csopet sem kellemetlen rája nézve. Próbaképpen mellőzték a láz ellen eddig használt gyógyeszek igénybevételét. — A császár reggel étvágyát átkozta, sok tejet ivott, továbbá tojást, bort és egy kis darabka fehér kenyert evett s mindent nyelést fájdalom nélkül költötte el. A idezés kevésbé gyors. A mikor az orvosok reggel 9 és fél órákor tanácskozásra egybegyűltek, a melyen Leyden és Senator tanárok is résztvettek, a császár amas óhajtását fejezte ki, hogy fel szeretne kelni az angol királynő fogadására, de az orvosok ellenesték a így a császár ággyában fekvő fogadta koronás vendéget.

Frigyes császár nyakán, közvetlenül a seb alatt, finom, vékony sodronyhálózatból való készítményeket alkalmaztak, mely csakán szövetet van bevonva. Ez utóbbinak az a rendeltetése, hogy a gyógyulást ellen az uralkodó testét megvédelmezze, s hogy a seb tisztán tartható legyen. Hogy a csalán-szövet fertőtlenítési célokra is felhasználhassák, az orvosok, mielőtt azt a sodronyhálózatot alkalmazták, aetherikus olajjalba mártják. A nyálkaváladékot a császár charlottenburgi tartózkodása óta, így a legutóbbi napokban is, többször görögvilleg megvizsgálták az eredmény teljesen meggyez a szakvéleménnyel, melyet annak idején Waldeyer tanár adott. Így az alapbetegség jellegére vonatkozólag semmi sem állhat fenn többé. A helyzet komolyságán a most heallott javulás szünet s a pillanatnyi könnyebbülés miteam változott. Krause tanár, ki a betegség eddigi tartama alatt a charlottenburgi kastélyban lakott, innét már kiköltözött és ezentul csak a naponkénti konzultációkban való részvétel vett meg Charlottenburgba. Mackenzie kijelentette, hogy a bíróságnál panaszt emelt mind azon hírlapok ellen, melyek gyógykezeléséről megtámadták, s róla, valamint gyógyírásai rendszeréről állítólag rágalmazó közleményeket hoztak.

E fentebbi hírekkel ellentétben, egy keddi tudósítás arról biztosít, hogy kétségtelen, hogy a császár betegségében javulás állott be. Az esténként növekedő láz hajnal felé rendszeren szünet, s néha a szabályos hőmérséklet csökken. A kezelő orvosok egyike úgy nyilatkozott, hogy nagy jelentőséget lehet tulajdonítani annak, hogy a beteg ezt a rohamot is kiállotta, s egy időre a válságon átesett. Újabb rohamoktól csak hetek múlva kell tartani. A krízis uralkodó erejét erősen próbára tette, elgyangította, de mivel kitűnő étvágya van, az orvosok remélik, hogy nemokára visszazszerzi erejét.

Táviratok.

Képviselőválasztás vizsgálat alatt. Budapest, április 25. (Az »A r a d i K ö z l ö n y « eredeti távirata.) A képviselőház negyedik bíráló bizottsága megyeri K r a u s z Lajos dunaszerdahelyi képviselő választása ügyében elrendelte a vizsgálatot. — Slavici ellétele. — Kolozevár, apr. 25. (Az »A r a d i K ö z l ö n y « eredeti távirata.) Az esküdtzéki bíróság ma tárgyalta a »Tribuna« nagyzebeni román lap elleni sajtóperét. Az esküdtek Slavici Jánost, s ciklik úrhoját vétkesnek nyilvánították, mi-

csőség szomja enyhített. Innen Kolozsvára került, hol Kassai nőül vette, de ezen össze nem illő házasság csakhamar felbomlott s nemokára, mint Jászai Mari lett a nemzeti színház tagja. Itt a teremtett a nyugalomba vonuló Jókainé, Felekiné és Prielle Cornelia uralták és sokat kellett küzdenie, míg tehetőségéhez illő szerephez jutott. Két évet töltött a külföldön, különösen Francia- és Angolországban, hol befejezte tanulmányait s mint kész művészönt tért vissza. Azóta szerepelte valóságos diadalmenet, minden fellépése úgy jobb levelet fűz a homlokát övedző hervadhatlan babérkoszorúhoz. Mi aradiak mindig ünnepet ülünk, mikor hozzánk jön. Holnap bucsuzik tőlünk, mi azonban önzésünkben nem mondhatunk más bucsuzót, mint: A v i s z o n t l á t á s r a ! Dilettáns.

Egy veszélyes titok.

(Angol regény két kötetben.) — Az »Aradi Közlöny« számára fordította: — (6. folyt.) **Denise.** I. KÖTET. HARMADIK FEJEZET. A két apa. Hope így folytatta az ostromot: — Szavaimra mondog egy példát is. Eppen itt ment el egy gödös nagy ur, Clifford ezredes volt — az első tekintetre megismertem — az ővé szülőföldem egész hátrában minden föld. Nos, ez a vén harcos azzal elégezik meg, hogy a bérletűt beszedje a pénzt és nem lát tovább a föld titkaiban a fügyökérnél, miről ökrei legselnek. Pedig mondhatom önnek minden sétája alkalmával, mit földjéni tesz, millióit felett járálk. Egész tenger köszen fekszik ott, szinte ki-látási a földből. Ismerem jól a talajt. De én tehetetlen vagyok és a bolondoknál fekszik a pénz használatánál, pedig oszadamu-veket lehetne vele csinálni. Kiszértve meg velem, uram, szerencsétlenesen bizalmával. Ön apa, s amint halom, kedves kis leánykájá váu! — Bartley fájdalmasan összerakódott e szavaknál, — nekem is van egy kis leányom és a nélkülözések, a mik szegénységem miatt gyötrik, nagyon ártalmára vannak. Szegénykének szüksége van friss levegőre s viráglatra, s minok kis szívcséke annyira örvendene. Tegye ön őt ebbe a helyzetbe és én viszont Önnek szentelem

minden szorgalmamat, eszemet, becsügyamat, hogy ont egy millióhoz jutassam. Az egész beszéd alatt tulajdonképpen csak most kezdett Bartley figyelni. — A minit látom, ön egy magas képzettségű ember, mond, de nem vagyok abban a helyzetben, hogy az ön szolgálatait igénybe vegyem. — De reménytel sem képes erre nyujtani? — kérde a szegény fiatal férfi még mindig habozva. — Azt sem, — szivből sajnálom. — Ez az egy barátságos szó olyan mély benyomást tett a szegény Hopera, hogy egy pillanatra elnémult. Mégis igyekezett férfias nyugodtsággal visszanyerni és tetetett bizalom s aggodalom hangja vegyült szavaiba, midőn mondta: Fogadjá köszönetemet uram, s engedje kivánnom, hogy mindig olyan alattvalókat találjon, kik az ön érdeket oly hűen képviselik, mint a hogy én nagy köszönetem mellett tettem volna. Jó reggelt, uram.

Erre vette kalapját s megdöbbenően neveltséges arc kifejezéssel közlekedett az ajtóhoz, hogy azt kinyissa. De mielőtt oda ért volna, apai szive összetörtött. Elfelelte már Bolton tanácsait, vége volt már az erőltetett magatartásnak és a magára erőszakolt reménykedésnek. Felkiáltott, félelmes sen, mintha ezer szivből jött volna visszhangként, kalapját ledobta a padozatra és kitárt karokkal fordult Bartley felé: — Az isten szerelmére, ne küldjön el, gyermekem éhen fog elveszni.

Még Bartley is megindult erre. — Gyermek! — mondá némi hangján a részvételnek Bartley. Ez az egy részvételjes szó új reményt öntött Hope atyai szívébe és egész tularadó szeretetének szabad folyását engedett.

— Egy kis aranyos hajú, két szemű angol ő, egyedüli ötvöm, világom! Liverpooltól ideig gyalog jöttünk. Eppen anyját temették el. Legyen az isten neki és nektünk kegyelme. Hány mértföldön keresztül vergődünk uram, halaira fáradova, fehély és kenyér nélkül. A madárnak megvan a maga fészke, az állataknak a barlangja, a rókának az odúja, de az én szépséges, gyöngye négy éves leánykánknak sem hazája, sem nyughelye nincs. Boldogult anyja, uram, sorvadásban heit el és én halálos félelemben vagyok a kicsikémért: már is köhög s nincs módomban, hogy egy kis erősítő tap-lalékat szeressek neki. Gyakran, ha nyomor-rágus utunk alatt reszketni látam, leve-tetem kabátomat és betakarom szegénykét és ha ilyenkor kedves szemekt rám emeltek.

mintegy kérve, hogy mentsem meg a fázás és éhségtől, képes lettem volna az életemet is odaadni, hogy ezt megtegyem.

— Szegény ember! — mondá Bartley — tulajdonképpen szánom kelene önt, de nem birom! Ember, ember, az ön gyermeke mégis csak él s a mig él addig remélhet is! De az ön gyermekem meghalt, érti meg-halt!

— Meghalt! ismétlé elremélt Hope. — Meghalt! — kiáltá Bartley. Négy éves volt — éppen mint az ön kicsinye, — hogy most megvált az élettől. Nézzén oda, be abba a szobába és lassá az én szerenc-sétlenségemet. Nem tudom elviselni öszet-tört reményemem s elbervad ki virágom szomorú képének tekintetét. Nézzé, csak nézzé az ön kékszemű kedvezenemet, a bú-jos teremtet! Por és hamu; a sír már csak — azt nézzé és bizonyára nem fog tovább gyötörni képzelt fájdalomával. Ez alatt leha-nyatott székebe és kezébe temette arcát.

Hope pedig, a mint Bartley mondá, felnyitotta a lakosztályba vezető ajtót, csendes léptekkel haladt előre s mikor az apólónó-vál találkozott, értésére adta, hogy Bartley megengedte, hogy a kis halottat megte-kintse. Az apólónó habozva nézett rá, de a Hope szomorú arca meggyőzte arról, hogy igazat mond és bevezette őt a halottas szobába. Ott fektült ünnepléses díszben a kis alak, melynek láttára Hope elborzadva kiál-tott fel. Mikor az ő a vó kicsinyjét elhagyta, arcozékája halványpirral szinezett viaszhoz hasonlított, — és most itt fekszik egy családostan hízott kis arca, csak hogy a már osupán fehér viasz volt.

Ha figyelmesebben vizsgálna, észrevette volna, hogy a halott álla nagyon különböző-zött az ő kicsinyének állaskajától. Sok eltérés volt még a két arcz között, de Hope az első tekinteten csak az ijesztő hasonlatot vette észre. Gyorsan elhagyta a szobát és kikelt arczozal tért vissza az irodába.

— Oh, uram! — kiáltott fel, hiszen ez egészen az én gyermekem. Higgye el, hogy szomorú előzret fog el és én őt szivből sajnálom. Most, hogy ismerem az ön vesz-tetését, kiengesztelődöm sorssommal. Az isten vigasztalja meg őnt is.

Eppen azon volt már Hope, hogy eltá-vozzék; úgy legyőzhetlen félelem fogta el a szívét a gondolatra, hogy az ő kicsinyének arca is ilyen fehér viaszá válhatik. Mr. Bartley azonban visszatartotta.

— Hasonlíttanak a gyermekek egymás-hoz? kérde.

— Csodálatosan.

(Folytatása következik.)

nek alapján a bíróság egy évi börtönre és 100 frt pénzbírságra ítélte. Az elítélt semmisségi panaszt jelentett be.

— Frigyes császár állapota. —

Berlin, ápr. 25. [Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.] A császár állapota ma kielégítő.

NAPTÁR.

Április 26. Csütörtök. Rom. kath. naptár: Kilit p. Prot. naptár: Kilit. Görög-ország naptár: (Április 14.) Márton p. Nap 6 óra 52 perczkor nap nyugszik 7 óra 5 perczkor.

Április 29. Az aradi polgári jótékony nőegylet évi közgyűlése, délelőtt 11 órakor a város-háza tanteremben.

Április 30. Aradmegye köztörvényhatósági bizottságának tavaszi évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Május 6. Az aradi iparos ifjak majálisa a császári nagyerdőben. Kivonulás reggeli 6 órakor.

Május 13. Az aradi asztalosok egyletének majálisa a nagyerdőben.

— "A Kölcsey-könyvtár" kedden és szombaton délután 2-3 és pénteken délelőtt 11-12 óra közt használható.

Az

"ARADI KÖZLÖNY"

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre . . . . . 12 frt — k
Fél évre . . . . . 6 " — "
Negyed évre . . . . . 3 " — "
Egy hóra . . . . . 1 " — "

Vidékre szétküldve:

Egy évre . . . . . 14 frt — k
Fél évre . . . . . 7 " — "
Negyed évre . . . . . 3 " 50 — "
Egy hóra . . . . . 1 " 20 — "

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fenntartás nélkül teljesíthessék.

Az "Aradi Közlöny" kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és vidéke.

— Az árvízkarosultak érdekében. Arad város törvényhatósága legutóbb tartott közgyűlésén tudvalevőleg 300 frt segélyt szavazott meg az ország árvízkarosultjai segélyezésére s egyidejűleg a miniszteri leirat értelmében elrendelte, hogy e célra városzszerte gyűjtést rendez. A gyűjtés eszközésével a kapitányi hivatal bízott meg. A kapitányi hivatal a napokban küldi szét a gyűjtőleveket. Melegen ajánljuk a jótékony célt Arad város minden nemese czélért lelkesülten tudó közönsége figyelmébe. Nagyon kívánatos, hogy minél nagyobb eredmény érsek el a szerencsétlen árvízkarosultak érdekében.

— Aradiak a Gönczy-ünnepeken. Az aradi tanitóstillet küldöttségileg fog részt venni a Budapestben május 6-án tartandó Gönczy-ünnepeken. Az ünnepekre, mint értesülünk Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő Kerner Péter t. nitóképezési igazgató, Urhegyi Antal, Máday Máttyás, Niedermayer Tóbiás, Krausz Jakab, Vicsilil Károly és Kovács Vincze utaznak fel Aradról.

— Arad város iskolaszéke ma, csütörtökön délután tartja rendes havi ülését, melyen több fontos ügy kerül tárgyalás alá. A tárgysorozatot lapunk keddi számában közöltük.

— Gyilkosság Mondorlakon. Kati Paszk mondorlakai parasztlégnyt kedden hajnalban Mondorlak határában agyonverte találták. Az aradi járási szolgabíró és a kir. törvényszék által nyomban megjelent vizsgálóknak már sikerült a tettesek nyomára jönni. Kiderült a vizsgálat során, hogy legtöbb valószínűség szerint három mondorlakai suhancz, kik egy néhány hónappal ezelőtt történt kocsmai veredése óta nagy ellenségeskedésben éltek a megölt Katalin s öt többször fenyegették is agyonveréssel, követték el a gyilkosságot. A gyilkosság elkövetésére nézve még eddig hiányoznak a részletek; a gyanúsítottak azonban — kik ellen nagyon terhelő körülmények merültek fel, — már le vannak tartóztatva.

— Névváltóztatás. C o r b u János borosjenői illetőségű, ugyanottani lakos vezetéknévtől helygymiszteri engedéllyel "Höllősi"-ra változtatta át.

— Tíz volt Aradon tegnap hajnalban. A legelső 16. számú Rózs a Ferencz tulajdonát képező ház gyűlést ki hajnali 3 óra felé és teljesen legett. A szomszédos házakat azonban a gyorsan megjelent tűzoltóknak sikerült megmenteni. A legett ház az "Aziedő"-nél 400 frt erejéig biztosítva volt.

— A nagy-butyini takarékos és előlegzési egylet mint szövetségetnek f. é. március hó 18-án tartott alakuló közgyűlése által elfogadott egyetli alapszabályai törvény helybenhagyását nyertek, s ennek folytán működését folyó évi május hó első napján megkezdi. A működési napok hetenként csütörtökön a délelőtti órákban tartanak, de különös tekintettel a vidéki egyetli tagokra más napon is elintézhettek az ügyek. A választást tárgya a tagoknak biztos és könnyű alkalmat nyújtani, havonként 50 kros betéti és gyűmölcsözöttes által tökélt gyűjteni, és ez által a takarékoságot előmozdítani — kőspénz betéteket kamatozás mellett el-

fogadni; s a kamatozó betétek és törzsbetétek után begyűlendő pénzekből a pénztársaságban szavazó tagok és nem tagoknak mérésenkelt kamattal gyors és könnyen hozzáférhető hitelt nyújtani. Az alaptörvény a szövetséges tagok által minden egyes üzletrezt után havonként befizetendő 50 kros törzsbetét és a tiszta nyerményből képződik. A szövetséget tartama 5 év, mely idő telte után az összes tiszta vagyon, — mely a befizetett törzsbetétek, ezek jövedelmei, kamatai, a tartalék alap, annak jövedelmei és kamataiból áll — a szövetséges tagok között, törzsbetét arányához képest teljes egészben felosztatik. Az üzlet köre kiterjed: pénzbetételeknek kamatozás végett elfogadására, kölcsön, le számításai és váltó visszszámítására, a pénzbetét legkisebb összege egy forint. A kölcsön-üzlet pedig magában foglalja: a telekkönyvezett földirtokra és tőzár ellen biztosított épületekre, költsévényekre, a befizetett törzsbetét háromnegyede része erajég, és tőzseideleg jgyeztet papirokra való kölcsönöket. A szövetséget ügyeit a közgyűlés, az igazgatóság egy felügyelő bizottság és a választmány igazgatja, illetőleg ellenőrzi díjtalanul, azonban az 1875. évi XXXVII. t. cz.-ben előirt jogok és kötelezettségek szerint. A szövetséget tagjainak száma meghatározva nincs: minden időben léphetnek be tagok, csak hogy a később belépő tag, a megelőző időre lejárt minden hónapra minden egyes üzletrezt, után eső 50 krajczár törzsbetétét a későbbi kamatokkal és egyéb felvételi illetményekkel együtt egyszerre utánpótolni tartozik. A szövetséget szervezetének egyes rövid ismertetése után tény az, hogy az egylet iránt való érdeklődés és a részvétl annyira kielégítően élénk, hogy a törzsbetevők száma ily rövid idő alatt már is a 2000-et megközelíti és az egylet életképességéhez teljes remény van.

— Iskolahelyiség változtatás. K a r a o s n y i Mária, kiváló női pariskola tulajdonosa értesíti az érdeklődő szülőket, hogy miniszteri leg engedélyezett női pariskoláját a folyó évi május 1-től a Deák-Ferencz utcából a Batthányi utca B é r c z y - f é l é 20-ik sz. alatti házába helyezi át. Ajánljuk különben is e jeles intézetet az érdeklődők meleg figyelmébe.

— Az első majális. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete május hó 6-án, a csali nagy erdőben tartja meg az idei első majálit. Belépti díj személyenként 40 kr. A tiszta jövedelem részben a betegsegélyezésre, részben a zászló alapra fordítatik. A majálison Albert Péter és a záporlakai gyermekzenekar fog közreműködni. A rendezés vezetését a közgyűlés kezde délután 2 órakor, vége 10 órakor. Kiindulás reggeli 6 órakor az egyetli helyiségből (Kelemen-utca 6. sz.) Kedvező idő esetén a közönség hirtalpig és felragaszk által fog értesítettetni. A rendező bizottság.

— Ajándék a "Kölcsey Egylet" részére. T. Vörös Vidor ur legközelebb következő műveivel gazdagította az egyletet könyvtárát, Szépirodalmi művek: Boileau, A költséztér. Berezik. Nézd meg az anyját, Czuczor hősköltményei. Elliot, A raveloi lakás. Fay A. M. M. vadászok. Göthe, Berlichingeni Gottfried. Greguss, A balladáról. Hosvai, Toldi Miklós. Lessing, Bölcs Nánán. Malot, A szépség vonzereje. Gellico Szilöz. Börtönöm. Petőfi Beszélyei. Sollohub A gyógyszerész. Turgonyeff, Költemények prózabán. Whisloczy, Czigány népköltészet. (6. k. füzet.) Daudet, Miroel báróné. Fiók, Nale és Damajanti. Földes, A teremtés. Girardin, Emile. Hébe zsebkönyve 1824. Hentaller, Politikuskaink pongyolában. Jósika Egy néger szabadsághős. Lázár, Kálmán Király. Moore, Lella Ronkh. Németh, Elbeszélések. Preiszott, V. Károly. Sümeji, Szép asszonyok. A parks, Washington. Telegi, Elek-im. Toldy, Anjou királyok. Abafi, Mikes K. Imrei, Aranypróba. Turgonyeff, Három találkozás. Varadi, A sziv érvényei. Nyelv és bölcséleti művek: Edelspacher, A nyelvtudomány eredményei, Darwin és a nyelvtudomány, Ibn Dinstah, Apinoza, Dentek és magyarok, A népvándorlások. Erdélyi, A bölcsélet Magyarországon. Fábian G. Eleie (irta dr. Jancsó), Argonauticon. — Történelmi művek: Pessler, Die Geschichte der Ungarn 2-10 k. Tessler die drei grossen Könige. Górgoi Iv, 1848-49. böb. Márki, Dózsá György. Offrium Rákóczi-amun. Jogi művek és röpíratok: Censor, Társadalmunk. Héja, A pánszázvismus. Kovács, Az uszora. Ovári, A csödrendező. Ökrösa, A törvénykezés reformja. Ilmszky, Örökösödési jogy. Ilmszky, Bizonyítás elmélete. Természettudományi művek: Haekel, Az emberi nem eredete. Hoyta, A nagy természet. Porjesz dr. A helygyógyászat. Róz, A phylloxera. Térképek: Az európai Török birodalom táborlari térképe 1-21 részletben. Eisenbahn-Karte és Cary's Pocket Companion to the roads of Great Britani. Mind e nagybecsű ajándékokért az egylet elnöksége e helyen is köszönetet mond.

— Petőfi-ünnepe. Városi Gizella leány-, tan- és nevelőintézete önképzőköre Petőfi Sándor emlékére ma, csütörtökön rendezendő ünnepe mire a következők: 1. "Hymnus"; éneklés a kör összes tagjai. 2. "Petőfi élete"; irta és felolvassa Mosonyi Anna. 3. "Kedves vendégek"; Petőfitől, szavalja Szekula Czeczilia. 4. "Jövendőléte"; Petőfitől, szavalja Davidovits Regina, Hirschl Janka és Zonke Marika. 5. "Ósi dal"; éneklés Kozma nővérek. 6. "A hazáról"; Petőfitől, szavalja Epstein Gizella. 7. "Petőfi emlékezete"; irta és felolvassa Landau Regina. 8. "Az utolsó alalmazna"; Petőfitől, szavalja Molnár Irma. 9. "A honvéd özevege"; Arany Jánostól, szavalja Galitzenstein Ida k. s. 10. "Ereszkedik le a felhő"; éneklés a kör összes tagjai. 11. Titkári jelentés. 12. A kitüntetett szorgalmi női közimunkák jutalmainak kiosztása.

— Pályázat körjegyzői állásra. A temesmegyei iktári körjegyzői állásra pályázatot hirdet a rékasi járási főszolgabíró. A kellően felszerelt pályázati kérvények május 10-ig Lázár Szilárd rékasi főszolgabíróhoz nyújthatók be.

— Honnan kapjuk a fekete kávé? Hajnalka az ablaknál ül a gyermekszobában s egy fehér és fekete téhenet pillant meg az utcán. — Ugy-e mama — mondja anyjának — a fehér tehen adja a fehér tejet, a fekete pedig a fekete kávé? — Simon Gábor közvégyvéd. mint bennünket értesitenek, lakását Telegi-utca 2. sz. a. Limbeck-féle házába tette által.

Színház.

— április 25.

— "Borgia Lukrécziá"-ban Hugo Viktor e megrázó hatású drámájában ragyogtatta művészetét J á s z a y Mari az este. A szerep súlya a második felvonásban a fiával Gennaróval (Peterdy) való nagy jelenetre esik. E jelenet után négyszer hívta a közönség a lámpák elé. Szaválása és egész akciója imponáz volt, s e jelenetben művészi nagyságának tetőpontján állott. Az előadás ensemblaje általában kielégített. — Ma Antonius és Kleopatra-ban lép fel, mely szüntén egyike nagy szerepeinek.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— Az "Armenia" e kitűnően szerkesztett magyar-örményi haviismerő májusi füzetet ma megjelen és pedig a következő tartalommal:

Est e r h á z i Sándor dr. "Az örmények." Molnár Antal dr. "Az örmény népies költészet. II." Bárány Lukács: "Verzereskedé Auxentius. III." Tutsek Anna: "Népelek atyja." Törös Tivadar: "Szamosujvár." Markovich Jakab: "Vághárság. I." Szougot Kristóf: "Beszélgetés Pákrádczéval. Kisebb költemények." A husvét piros tojás. A dán nép eredetéről. Egy most felédezett örmény történelmi mű: Mi újság az örmény világban? Nagy idők tanuja. Howard b. bornok. Egyházi ügyek. Hadi készülődés. Diárbeír püspöke Bécsben. A közönség köréből. — Részünkrol nem tudjuk eléggé ajánlani e díszes kiállítás és annyi érdekes dolgot hozó haviismerő, főleg az aradi és vidéki intelligens örménység figyelmébe. Az "Armenia" előfizetési ára egész évre csak 4 frt, félévre 2 frt. Egyes szám ára 40 kr. Előfizetéseket folyton elfogad az Armenia szerkesztősége Szamosujvart.

REGÉNY-CSARNOK.

Házasság és szerelem.

(4. folyt.) (Regényes elbeszélés.)

— Az "Aradi Közlöny" számának írta: —

Márki Gabriella.

III.

Az öreg Mútyásnál.

— Milyen biztos . . . milyen hideg, ilyen embert örültél tenni lehet boldogság, az ödvösséget adnám . . . nem! adom érte, de lábaimnál kell, hogy lássam és pe lig nem mint anyag, de mint ördög szemöldök daczos tűz villant föl.

— Tehát rossz lesznek, autogá, rossz, gonosz.

Férje a parkban várta, s mialatt átöltözött Eveline, eltunt arczáról a kihívó kifejezés s azt szelid nyugodtság váltotta föl.

A gróf egy lugasban ült, s botjával herzoglipheket kareztolt a porondba.

Eveline szokása ellenére mellé ült.

— Leo . . . ön nem is sejt, mily kellemes érzés az, másokkal jól tenni . . . szolt lágy, behelgő hangon.

A gróf elsapadt és fölkapta fejét.

— Nem sejttem? . . . maga mondja ezt nekem Eveline! . . . keserűen fakozta ezt s szikrázó szemmel ellátta Eveline elpirulva a sötét l. a magától, s pár perczig némán és szomoruan merengett maga elé.

A gróf meglepetve nézte őt s összeszorult érzé szívét . . . düh . . . féltékenység . . . szerelem dultak abban s egy névtelen sejtetem . . . Két év óta, hogy megnősült, nem hallott Evelinétől mást, mint közönyös, vagy gyűnos szavakat s arczán gyermekes mosolyt, ha mások bódólatallal környezeték . . . gonyosát, ha egyedül volt vele. Ez a komoly hang, méla kifejezés megdöbentette őt. Mi történt vagy mi történik ez asszony szivében? Alig fojtathatta el hangjának remegését, midőn pár peroz mulva gnyoson válaszolt ujra.

— Valóban, ön egészen át látszik szelamhívve lenni! . . . tehát ismét jótékonykodott?

— Ismét nem volt még alkaimam, csak folytattam a mit tegnap elkezdtem . . . s igazán sajnálom, hogy előbb nem jutott ez eszembe! . . . a hála, mely környezett volna, elosztatá napjaim ridegségét!

— Szép, hogy ilyen nemes sugallat, ha későn is, de egyáltalán ábredt szivében. Azonban úgy eddig nem találta ön napjait ridegnek!

— Az igaz . . . felelt halkan Eveline . . . s magam sem tudom miért lepett meg néhány nap óta ez a melancholia . . . nem jól áll ugy-e? fordult mosolygva a gróf felé.

— De sőt igen! . . . ön örületes szép, mikor olyan önfeledten mereng a távolba . . . de ami hangelatának okát illeti, azt hiszem könnyű kitálmálni!

Oh mennyire fájt nekem Eveline! . . . félek . . . így . . . nagyon félek öntől és magamtól! . . . De inkább megint küldök szét meghívókat . . . jöjjenek! . . . jöjjen bárki . . . csak elevennek, beszédesnek lássam . . . halljam édes pjakos kacajait, amit én soha sem voltam képes ajkán fakasztani! . . . Mindent, mindent megteszek Eveline, ami örömet szerezhet önnek . . . óh csak tudná . . . csak hiúné egy perczre is, mily örültén szeretem!

Lázás szénvedély égött szemében, szép komor arczát most szelidde tette a sóvárgó szerelem . . . s a gróf e pillanatban ellenállhatlan szóp volt!

A grófné azonban nem vette ezt észre, vagy megszokta őt így látni, szerelméért esengve . . . s hidegen pillantott reá.

— Ah, ön néha olyan sentimentális rohamokban szenved kedves gróf! . . . a mit eddig nem csodáltam de a mi most teljesen elveszté jelentőségét!

— Most? . . . miért? . . .

— Miután szerződésünk néhány hónap múlva lejár . . . mélyen elpirult, mit ideges nevetéssel iparkodott palástolni . . .

— Es azt hiszi Eveline! . . . hogy nekem elég, ha ön engedelmese feleségem lesz, és azt tudom, hogy meg nem csal . . . miért engedtem volna önt két évig gondolkolni, ha nem szerelmére vágytam? . . . amit azt bittem a k o r gyermekes makacsságból tagadtam el tőlem!

— Azt hiszi ön, hogy én tudok szeretni? . . . s önkénytelenül annak a másik férfinak alakja tűnt fel előtte, aki nemhogy köldülne, de elveti szerelmét! . . . s úgy érdezt, hogy azt, de csak is azt tudná szeretni!

— Bár inkább ne tudna Eveline! . . . kérje Istent, hogy ne ismerkedjék meg ezzel a szénvedéllyel . . . mert az a nap, melyen megtudom, hogy ön szeret . . . hogy ön mást szeret . . . végzetes nap lesz három lényre!

— Né föltén: sokkal rosszabb vagyok, hogysem szeretni tudjak! . . . hogy pedig nem kacerkodom, azt tapasztalhatta! Lásza a multkor az Orsovay doktor kertje alatt lovatolom el, s véletlenül nevével pillantottam őt meg . . . Hogy néztek azok egy-másra . . . és hogy csokoloztak . . . igazán szinte nevétségnek találtam! magában pedig hozzá gondolá . . . igen nevétségnek, hogy az a naiv j o asszonyka olyan boldog legyen és én irigyeljem őt . . . s megfogadtam, hogy nyomorulttá teszem, hogy elrablom tőle férjét! . . . s szeméi megvillantak.

— Talán még sem tett az öre olyan nevétség hatást! . . . legalább most már ennek a látványnak vagyok hajlandó kedélyváltozását tulajdonítani! s a gróf ismét visszanyerte hideg, szigorú kifejezését.

— Azt hiszi irigyeltem öket?

— Öket? . . . nem, bizonyára csak az egyiket!

A grófné vállalt vont.

— Az ön idegessége aggasztó mérvet kezd ölteni! . . . ezek az agyremék! . . .

Agyremék . . . igen . . . de a nap erősen kezd tűzni Eveline, menjon föl szobájába!

— Nam kisér odáig?

— Ha nem vagyok terhére . . . s karját nyújtotta neki.

— Vajjon engesztelődni kezd irántam? — töprengt a gróf e felszólításra, ami vörét sebesebb mozgásba hozta.

— Oh Eveline, ha szeret, mennyivel szebb életet teremtet volna magának, menyöraszogot nekem!

IV.

"Azt mondják."

— Így ül Madonna kiaded gyermekével mester Coreggio művészi váznán! — közledek mosolygva Orsovay kedvesei felé. Flóra egy kertii chaise-longueon pihen . . . bő, világos pongyolában, mely oly festőien áll halvány arczához . . . ölében gyönyörű szőkefürtös kis gyermeket tart, kinek pizsi arczocskája s apró kezei alig látszanak ki pályájának csipkétümege közül.

Kálmán megcsókolja előbb a szép anyát, aztután a kis baba!val kezd játszani derült, apai boldogságtól sugzó arczozal.

— Hogy érzi magát edesem? — gyöngéden simogatja a fehér homlokot és fénylő sötét fürtöket.

— Tökéletesen jól . . . mosolyog Flóra s hosszan néz férje szeméi közé, melyek oly szeretetteljesen pihennek bájos arczán.

— Mily boldog vagyok Flóra . . . boldog vagy te is?

— Oh bár mindig úgy mondhatnám ezt, mint e perczben . . . mint eddig mindig.

— Ne mond azt olyan bánatosan anyagom . . . megijesztés, mi zavarhatna a te boldogságodat? Semmi, semmi . . . es ktszöm nekéd, hogy még az aggodalmat és rossz gondolatot is visszataratom tőled.

— Azt tudom Kálmán, hogy olyan csapás, mit nekéd hatalmadban állna megváltoztatni nem ér . . . de ki tudja, mit rejt a jövő peroz is . . . nekem olyan szomorú sejtelmek vannak! — A fiatal nő szép sötét szemében két könnyesepp csilámlott föl.

Kálmán igaztoltan nézte a borongó kifejezést szép arczán, melyet boldogan mosolygva szokott látni.

— De édes Flórám, hogy jutnak ilyenek eszedbe . . . még soha sem láttalak ilyen levertnek . . . ne gondolkozzál ilyen alaptalan légből kapott sejtelmek fölött, mint te öket nevezed . . . s melyek bizonyára csak gyöngye egzséggedben lelik magyarázatukat, mosolyogj hát lelkem kis feleségem!

— Bocssád meg gyermekeségemet . . . nem akartalak szomorítani — s ujra előmlött arczán az a bájos szeretetteljes mosoly s forrón csókolta meg férjét.

Kálmán felállt s megozkolta fiát, távozni készült.

— Hogyan? már elhagy? . . . miért megy most mindig olyan korán el.

Kálmán alig észrevehetően ránczólt össze homlokát, a mi azonban mégsem kerülte el Flóra figyelmét.

— Most több dolgom van, mióta a grófné belevatkozott ügyeimbe, felelt ideges birtelenséggel.

Flórának rosszul esett e hang, melyet férje előszenvének tulajdonított a grófné iránt a nem érte be a válaszzsal.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

— Szesz-üzlet.

(Április 25.)

(B.) Készaru nagyban 25.50, kisoinyben 28.—, hordó nélkül per 100 liter.

— Budapesti gabnatörzsde.

(Április 25.)

Gyenge kínalat, és tartózkodó vételkedv folytán az iránzat esendes voli. Csapan 7000 mm. jött forgalomba és 2 1/2-5 krral, olesőbb áron adatolt el. Zab ószre 5.39—5.40, buza ószre 7.42—7.43, káposzta-repezse 10.40—10.50, kukorica május—juniusra 6.29—6.31, kukorica július—ugasztusra 6.26—6.27.

Hivatalos árlolyam.

a budapesti Áru- és értéktörzsden 1888. évi április hó 25-én.

Magyar aranyárjárdék 4. sz.	97.30
magyar papírjárdék 5.	86.20
magyar vasuti kölcsön	150.25
magyar keleti vasuti Államkötvény 1 kib.	95.50
magyar keleti vasuti Államkötvény 2 kib.	126.50
magyar keleti vasuti Államkötvény 3 kib.	112.5
magyar földhermentési kötvény	104.50
magyar földhermentési kötvény	104.—
Temes-bánáti földhermentési kötvény	104.—
Temes-bánáti földhermentési kötv. zár.	104.—
Erdélyi földhermentési kötvény	103.50
Magyar ezüldézsmaváltási kötvény	91.50
Magyar nyermény-sorsjegy-kölcsön	121.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.75
Osztrák járárdék papírban	79.—
Osztrák járárdék ezüldben	80.50
Osztrák járárdék aranyban	110.25
1860-iki osztrák Államorsjegy	185.50
Osztrák-magyar bankrészevény	870.—
Magyar hitelbankrészevény	274.—
Osztrák hitelintézeti részevény	373.30
Ca. és kir. arany	8.94
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	10.02
Német birodalmi márká	62.25
London	126.90
20 markos arany	12.45

IDEGENEK NÉVSORA.

(Április 25.)

Fehérkereszt-szálló Huszty László, birtokos és neje, N. Halnagyi. Bekényi Gyula, birtokos, Budapest. Issekutz Antal, polgármester, Déva. Michl Alajos, gyáros, Budapest. Dr. Borzadi Nánd. Bzanyicska. Beer M. kereskedő, Bécs. Glas L. kereskedő, Bécs. Hecht Manó, kereskedő, Nriogyháza. Sugár Lajos, Bondy J. Goldstein B. Krausz József Neuman Armin, utazók, Bécs.

Náder-szálló, Ulrich Antalné és lónya, Kiszjeno, Faragó István tisztartó, Kalkács. Fischer N. kereskedő, Szeged.

Tűbőrhárálló Kaufmann L. bérő, Sajtány. Szőcheny A. kereskedő, Borosjenő. Hasznblas H. Bölcskei S. utazók, Bécs.

Aranyoroszán-szálló. Bakker János, birtokos, Kományok. Hez Frigyes gazd. tájós, Borossebes. Stadler E. Kolozsvár.

Aranykulcs-szálló Kaufmann Adolf, kereskedő, N. Csánád. Vadasi N. kereskedő, Gyorok. Próla H. utazó, Bécs.

Jászai Mari asszony

— a budapesti nemzeti színház tragikus művésznője — negyedik és utolsóelőtti vendégjátéka.

Magyar Színészet Aradvárosi színház

Folyó sz. 201 Évaabérlet 161. sz.

Csütörtök, 1888. április 25-én:

Antonius és Cleopatra.

Tragodia 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K .

Cleopatra, Egyiptom királynője	JÁSZAY Mari
Octavia, Caesar nővére	— Csanyaga Emma
Irae, Cleopatra szolgái	Litrzenmayor L.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Április 24-én.

	Pénz	Áru
M. kir. arany. adóment. 4 $\frac{1}{2}$	97 35	97 80
" " papírjardék adóment. 5 $\frac{1}{2}$	85 70	85 10
M. vasúti köl. 120 frt e. é. (300 fe.) 5 $\frac{1}{2}$	150 —	151 —
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	150 —	151 —
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5 $\frac{1}{2}$	96 —	96 50
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 5 $\frac{1}{2}$	125 50	126 0
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5 $\frac{1}{2}$	129 50	110 50
M. kir. nyeremény-kölesön 100 frt	123 —	124 —
50 frt drbja	123 —	124 —
Tiszai és szegedi kölesön 4 $\frac{1}{2}$	124 50	125 50
M. k. földtm. kötvények 5 $\frac{1}{2}$	104 25	105 25
" " " " 1867. zárad. 5 $\frac{1}{2}$	104 —	105 —
M. k. földtm. kötvények temesi 5 $\frac{1}{2}$	104 —	105 —
" " " " 1867. zárad. 5 $\frac{1}{2}$	104 —	105 —
M. k. földtm. kötvények horváth-orsz. 5 $\frac{1}{2}$	104 —	105 —
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5 $\frac{1}{2}$	104 —	105 —
" " " " erdélyi jelz. urb. vk. (100 frt 5 $\frac{1}{2}$)	98 50	99 —
Szőlődezsnavált. kötv. (100 frt) 5 $\frac{1}{2}$	99 —	100 —
Pest var. kölesöne 1870. évből 6 $\frac{1}{2}$	107 —	108 —
" " " " 1871. évből 6 $\frac{1}{2}$	107 25	109 —
Budapest fős. 1880. kölesöne 6 $\frac{1}{2}$	101 —	101 50
Budapesti bankgyes. részvényt.	97 50	98 —
Magy. ált. hitelbank	274 —	274 50
Magy. jeiz. hitel. II. kib. in. elismv.	87 25	87 50
Magy. lesz. s pénzváltóbank	87 25	87 50

	Pénz	Áru
Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—
Oszták hitelintézet	269 70	269 90
Osztár-magyar bank	864 —	868 —
I. magyar iparbank	149 50	150 —
Pesti magy. keresk. bank	674 —	670 —
Bécsi bizt. társulat	195 —	200 —
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	183 —	185 —
Elaő magy. általános bizt. társ.	2870 —	2890 —
Fonclere pesti bizt. társ.	53 50	60 —
Magyar-francia bizt. társ.	194 —	200 —
Pannonia vész. társ.	770 —	780 —
Concordia malom	410 —	415 —
Eiső budapesti malom	880 —	890 —
Erzsébet malom	226 50	227 —
Hengermalom	505 —	510 —
Luiza malom	230 —	235 —
Molnárak és sütők malma	330 —	335 —
Pannonia malom	700 —	710 —
Viktoria malom	108 —	110 —
"Adria" m. tengeri hajóz. részv. t.	—	—
Alföld-fiumei vasút 5 $\frac{1}{2}$	174 50	175 —
Bátaszék domb-zákány vasút 5 $\frac{1}{2}$	—	—
Déli vasút 5 $\frac{1}{2}$	—	—
Erzsébeti vasút 5 $\frac{1}{2}$	156 —	157 —
Erdélyi vasút 5 $\frac{1}{2}$	171 50	172 —
Győr-sopron-ebenfurti vasút 5 $\frac{1}{2}$	—	—
Kassa-oderbergi vasút 4 $\frac{1}{2}$	140 —	141 —
Magyar galiziai vasút 3 $\frac{1}{2}$	160 —	161 —
M. ny. v. (sz.-győr-gázi vasút 5 $\frac{1}{2}$)	160 50	161 50
Osztárk áll mvasút 5 $\frac{1}{2}$	221 50	222 50
Pécs-barcsi vasút 5 $\frac{1}{2}$	179 —	180 —
Tisza-vidéki vasút 5 $\frac{1}{2}$	—	—
Tiszvárdéki vasút 5 $\frac{1}{2}$	—	—
Osztár. dunagőzhajózási társ. 5 $\frac{1}{2}$	360 —	362 —

	Pénz	Áru
Pesti közti vaspálya	368 —	370 —
Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	195 —	200 —
Budapesti III. ker. takarék.	108 —	100 —
Országos központ	452 —	455 —
Pesti hazai első	7300 —	7525 —
Egyesült Budapest fővárosi takp.	450 —	455 —
Magyar ált. takarék. részvény	86 50	88 —
Alagut	145 —	147 —
Általános waggon köles. társaság	64 —	66 —
"Franklin"-társulat	195 —	197 —
Ganz és társas. vasón. és gépgyár	785 —	787 —
Geochwind-féle szeszgyár	312 —	315 —
Gyapjum. és biz. I. magyar	242 —	245 —
Kerek. épülete	675 —	—
Könyvnyomda „Atheneum”	450 —	460 —
" " " " " " " "	1040 —	1050 —
Köszémb. és tégla. (Drasche)	239 —	241 —
Nemzetközi waggon kölcsön-rész-	—	—
vénytársaság	54 —	55 —
Pesti építő-társaság	98 —	99 50
Rimamurány-salgótárj. vasútvtrta.	166 —	158 —
Salgótárjani köszémb.	152 —	154 —
Schlick-féle vasó. és gépgyár	—	—
Schlick-féle vasó. és gépgy. II. kib	805 —	810 —
Sertőzde első magyar	268 —	270 —
Sertőshizlalo	—	—
Sösknti kőbánya	110 —	123 —
Spodium- és ontilizsgyár	100 —	102 —
Szálloda-részvénytársaság	149 —	150 —
Tégla- és mészkő utlaji	225 —	227 —
Török dohányrészvény	103 —	104 —
Gőztéglagyár kőbányai szelv. nélk.	—	—
M. jeiz.-bank ny. kölesönkötv. 4 sz.	—	—

Záloglevelek.		Pénz	Áru
M. földhitelit. papírérték 5 $\frac{1}{2}$	101 75	102 25	
" " " " " " " " " " " " " "	100 50	101 50	
" " " " " " " " " " " " " "	94 50	95 —	
" " " " " " " " " " " " " "	131 50	132 50	
" " " " " " " " " " " " " "	102 50	103 —	
" " " " " " " " " " " " " "	101 —	101 50	
" " " " " " " " " " " " " "	101 —	101 75	
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5 $\frac{1}{2}$	101 80	102 80	
Osztár-magyar bank e. é. 5 $\frac{1}{2}$	100 —	100 70	
" " " " " " " " " " " " " "	100 —	100 70	
" " " " " " " " " " " " " "	102 —	103 —	
Pesti keresk. bank " " " " " " " "	101 —	101 50	
" " " " " " " " " " " " " "	101 —	101 50	
" " " " " " " " " " " " " "	101 —	102 —	
Albina tak. és hitelint. " " " " " "	101 —	102 —	
Elsőbbségek.			
Budapesti lánczhid. " " " " " "	104 —	105 50	
Loyd- és tőzsde-épület " " " " " "	99 50	—	
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt soraj.	—	—	
Osztárk vörös-kereszt-egylet " " " "	17 50	18 —	
Pénznemek.			
Cs.-kir. arany (vert) " " " " " "	5 94	5 99	
Cs.-kir. arany (kör) " " " " " "	5 84	5 89	
Osztárk magyar 8 frtos arany	10 01	10 5	
20 frankos arany " " " " " "	10 01	10 5	
Osztárk és magyar ezüst	—	—	
Német. birod. bankj. vagy ezekkel	—	—	
egyenért. bankj. (100 márkáért)	62 20	62 50	
Ném.bank. 100 ném. bir. márkáért	62 20	62 50	
Amsterdam 100 hollandi frtért	105 40	105 50	
Páris 100 frankért	50 10	50 25	
Svájci pénzücszánk 100 frankért	50 —	50 20	
London 10 font sterlingért	126 60	127 —	

T. CZ.
Van szerencsém a magasabb köröknek és a t. közönségnek tudomására juttatni, hogy az 1836. óta főtérén, aradi első takarékpénztár épületben

Schönwald Noe
czég alatt fennálló

arany,- ezüst- és ékszer-üzletemet
f. é. május 1-ével az Atzél-Péter-u. 2. sz. a. házba
(a színház főbejárataival szemben) áthelyezem.

Az üzlethelyiség nagyobbítása által jelentékeny gazdagabb választékot nyujtok az összes arany, ezüst- és ékszer-újonságokban, amit az eléendő töké és a legbiztonságosabb szandék elősegít, mi által a melyen tiszteit veivomnak elegendő biztos töké nyujtok aziránt, hogy az 52 év óta teljes mértékben élőző bizalomnak továbbra is megfelelő fogok.
Szíves támogatását továbbra is kérve a legmélyebb tisztelettel

Schönwald Noe,
ékszerész.

Javitásokat a legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítem.

Egy a

jegyzői teendőkhöz

jártas egyén, ki a magyar német és román nyelvet érti, alulírott **körjegyzőséggel** azonnal alkalmazást nyerhet.
Évi fizetés 180 frt — ágynemű és mosáson kívül — teljes ellátás

A körjegyzőség.
Bokszege, 18-8. april hó 22-én

Bognár Károly,
körjegyző.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának az utcákra kiültetett fák fenntartása és gondozása tárgyában 4991/192. 882. sz. a. tét. s alább írt intéz. edése tudomás és alkalmazkodás végett a város lakosságának emlékébe hozatik és fogamatosságára felhívatik.
Azon ózólól, hogy a város utcáinak befásítása mindjobbban előrehaladjon, másrészt pedig, hogy a már elültetett és elültetendő fák a rongálástól kellőleg megóva és folytonosan gondozva legyenek, következő szabályzat állapítatik meg:
1. Az utcák befásításhoz szükséges fákat a város községe adja, valamint eszközölteti azok elültetését és védő karokkal ellátását.
2. Az utcákon már elültetett és eszentul elültetendő és védőkarokkal ellátott fák ápolása és fenntartása a ház és telektulajdonosokat terheli, melynélfogva tartoznak a házuk és telkük előtt elültetett fákat öntözteni, azokat lehernyóztatni és a fatöve körülü földet a gyomtól tisztán tartani és megkapáltatni.
3. Ha a fákat védő karok elvesznek, a háztulajdonosok azt a város kamarási hivatalban bejelenteni tartoznak, valamint az oly egyéneket is, kik a fákat vagy annak védő karait rongálják, feljelenteni kötelesek.
4. A mennyiben a háztulajdonosok a házaik előtt létező fáknak a 2-ik pont szerint való fenntartását és gondozását elhanyagolják, az kötségtükre a város községe által fog eszközöltetni.
Aradon, 1888. évi april hó 21-én.

Urbányi,
főkapitány.

ROZSNYAY MÁTYÁS
gyógyszertára

szívesen kínálkodik, minden külföldi vagy bel-földi gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbizható hatású szereket:

Chinin-cukor és chinin-csokoláde,
gyermeknek könnyen bedaható hidegjelési elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszoruztak. Mind az öt világrészben el van terjedve.

Miscra csapkek,
dr. Mayer javított receptje szerint legmegbizhatóbb szer hidegjelés ellen felnöttek számára, egy üveg 90 kr.

Dorsch halmáj-olaj.
A kereskedésben előforduló minden halmáj-olajok között a legtisztább és leggyógyhatásosabb. Igen könnyen bevehető. Egy üveg 1 frt.

Circassian.
Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestő szer Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Bernatzik fogcepjei.
Bármely fogtájást azonnal megszüntet. Egy üveg 35 kr.

Serail-arczenokcs.
Az arczon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmul. Egy tégly 70 kr. és 1 frt.

Anosmin lámpor.
A lábizzadás és feltörés ellen sikeresen használható. Egy doboz 50 kr.

Valódi tokaji bor.
Kittető minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinceszőlől. Ara egy üvegnek 2,80, 3. 3,50, és 4 forint o. é.

Párisi hölgypor.
Igen használható az arczór finomítására. Egy skatulya 50 kr.

Éreztsítőtő por,
melynek segítségével arany, ezüst, réz, pakfong és aczél tárgyakat igen kevés fáradsággal tükörtényesre lehet tisztítani. Minden háztartásban használható. Egy adag 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama.
A megfagyott kezet vagy lábat 3-4 nap alatt biztosan gyógyítja. Egy üveg ára 35 kr.

Lang rheuma ellenes szere.
Mindentéle meghülésből eredt rheumás és osztoz fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni szere,
mely mindentéle köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 krajczár.
Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta utján is elküldetnek.
Ugyancsak alólirt gyógyszerárban minden nem vegyvizsgálatra megbizások elfogadotnak és lelkiismeretesen teljesíttetnek.

1232 szám.
1888.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Lippa-tótváradi uradalomhoz tartozó alább felsorolt bértárgyaknak további hasznó-itása végett az alább megnevezett helyeken és napokon felsőbb jóváhagyás fenntartásával — írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérletni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, miszerint az árverési feltételek és kikiáltási árak azon helyen, hol az árverés tartatik, megtekinthetők.
Haszonbérbe adatnak:

I. A lippai kir. kincstári ispánságnál
1888. május hó 24-én d. e. 10 órakor.

Az álliosi 135 952/1600 hold kis major föld, 12 500/1600 hold kis major föld, 4 920/1600 hold ügyészi irnoki termő föld, 200 158/1600 hold majorföld 19 753/1600 hold korcsma- és maradványföld, sistarovecki 664 hold irtás föld, labasinczi 6 937/1600 hold uradalmi birtok a lippai 2 670/1600 hold iváncsa, 1 658/1600 c. kivágás 2 hold bokenitz 6 77/1600 hold epreskert, 3 1335/1600 hold farakhely, 3 1188/1600 h. bassakuf 1070/1600 h farakhely a lippa-solymosi halászat a Gyungyukon termett nád bérlettel és a Sistarovecki italméresi jog.

II. A valemári m. kir. kincst. ispánságnál
1888. évi május hó 25-én d. e. 10 órakor.

A lalasinzi 70 416/1600 h. ungyu kaménicza, 10 hold hada stoj, 10 hold uszadék 3 806/1600 h. hada vialit, 8 250/1600 uszadék hada stoj mellett, 800 — örl ritu izvor a bakamezői 317 714/1600 h. majorföld, a grossi 3 hold majorföld, a berzovai 1 450/1600 h. vizállásos föld 2 100/1600 h. kalácsa la ungy, 2 740/1600 hold kalácsa la ungy nádas és Lalasinz italméresi regále jog.
Aradon, 1888. április 17-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utányomat nem díjaztatik.)

265/888. g. sz.

Árverési hirdetmény.

A szél-utcától a városházig terjedő védő töltésnek 1888. évi május 1-től kaszálólul való béreadása iránt f. évi május hó 1-50 napján déliótt 10 órakor árverést tart a gazdasági szék.
Kikiáltási ár egy évre 6 frt. 50 kr.
Bánatpénzzel leteendő 7 frtkézpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.
Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénzzel mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.
Az árverési feltételek a gazdasági szék elnökénél az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.
Arad sz. kir. város gazdasági székének 1888. évi április hó 17-én tartott üléseéből.

Kiadta
Varjassy Lajos,
ajegyző.

Rozsnyay Mátyás
5*
gyógyszerész.

Arad, szabadság-j-ter I. szám,
a „szentháromsághoz.”